

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal
Ministarstvo Administracije Lokalne Samouprave
Ministry of Local Government Administration

ODELJENJE ZA UČINAK I TRANSPARETNOST OPŠTINA

NACRT-AKCIONOG PLANA ZA
TRANSPRATNOST OPŠTINA

Priština, oktobar 2021.

Logo opštine

OPŠTINA

AKCIONI PLAN ZA TRANSPARETNOST OPŠTINA

PERIOD 2022-2026

2022.

IZJAVA O TRANSPARETNOSTI

Cilj ove izjave je da pruži sveobuhvatan pogled koji jasno odražava naše politike, procedure i operativne mere u pogledu transparentnosti, sveobuhvatnost, organizacione kulture i odgovornosti. Izjava je zasnovana na Zakonu o lokalnoj samoupravi, Strategiji lokalne samouprave i drugim opštinskim regulativnim aktima.

Cilj akcionog plana za transparentnost je da doprinese izgradnji odgovorne i transparentne opštinske administracije, otvorene za građane i civilno društvo u svim procesima donošenja odluka. Kroz plan će se promovisati nacrt neposredne lokalne demokratije, tako da se kreiranje politike zasniva na stvarnim argumentima, činjenicama i podacima. Plan je opštinski strateški dokument, izrađen u skladu sa smernicama iznetim u Strategiji za lokalnu samoupravu i pratećim zakonskim aktima na centralnom nivou koji promovišu transparentnu upravu.

Odgovornost i transparentnost su načela koji, pored informacija, imaju za cilj mehanizme za uključivanje građana u proces donošenja opštinskih politika i odluka. Iz tog razloga, obavezujemo se da će opština _____ sa svom iskrenošću i posvećenošću povećati svoju spremnost da efikasno odgovori na sve zahteve građana da se aktivno angažuju u planiranju i razvoju politika, kako bi se obezbedilo da efekti njihovog sprovođenja daju željene rezultate, rezultati koji neposredno utiču na opšti interes građana.

Planom transparentnosti ćemo sistematski i sveobuhvatno sprovoditi standarde, načela, ciljeve, metode i efikasna sredstva za povećanje odgovornosti, podsticanje građana da postanu deo vlasti i uticaj na zaposlene da promovišu dobro i odgovorno ponašanje.

Smatramo da je planiranje zasnovano na informacijama kao najbolji metod za izgradnju vizije održivog razvoja. S tim u vezi, kvalitetne opštinske usluge i upravljanje zahtevima građana neposredno zavise od načina širenja informacija, primenjenih informacionih sistema, tehnika konsultacija i drugih pratećih aktivnosti organa uprave.

Stoga smo posvećeni ne samo sprovođenju mera vezanih za informisanje, već i nastojanju da obezbedimo kontinuirano prisustvo građana i interesnih grupa, sa posebnim naglaskom na organizacije civilnog društva, naglašavajući koncept aktivnog građanstva i izgradnju upravljanja javnim mnjenjem.

Verujemo da će ovaj akcioni plan za transparentnost biti pomoć u povećanju efikasnosti službi, u stvaranju transparentnijeg radnog ambijenta u administraciji, povećanju poverenja građana

prema njihovim javnim izabranim predstavnicima, većoj spremnosti i posvećenosti, kao i naporima da ojača i unapredi sistem upravljanja unutar opštine.

Gradonačelnik opštine
januara 2022.

UVOD

Transparentnost i odgovornost su suštinski elementi dobrog upravljanja na lokalnom nivou. Put ka efikasnom javnom informisanju treba da bude osnova dobrog upravljanja, dok je efikasna komunikacija sa građanima i njihovo učešće u razvoju i sprovođenju opštinskih politika ključni aspekt koji obezbeđuje široko zasnovano donošenje odluka. Duh opštinskih institucija treba da usvoje najnaprednije modele transparentnog upravljanja u okviru važećeg zakonskog okvira.

Opštinska transparentnost je jedan od segmenata upravljanja koji konstantno prati centralna vlast, ali i drugi međunarodni akteri, Evropska komisija, međunarodne organizacije, kao i nevladine organizacije. Imajući u vidu nivo odgovornosti i stepen decentralizacije lokalne uprave na Kosovu, Ustav i zakonodavstvo predviđaju pravo centralnih vlasti da pruže podršku i nadzor u određenim fazama procesa promovisanja transparentnosti i razvoja politika za učešće građana u odlučivanju na lokalnom nivou.

Opštine, kao osnovne jedinice lokalne samouprave, dužne su da uspostave odgovarajuće mehanizme javnog informisanja. Sada, struktura zvaničnih opštinskih web stranica je jedinstvena. Preko njih je stvorena mogućnost pristupa svim dokumentima od javnog značaja. Osim informativnog karaktera, omogućavaju i administrativne procese i linije sa drugim stranicama koje služe za proces javnih konsultacija. Njihova povezanost sa intranet sistemom u opštini omogućava građanima da putem interneta podnose sve svoje zahteve nadležnim upravama-odeljenjima u opštini.

Oblast opštinske transparentnosti ima dobro organizovanu strukturu zakonskih i podzakonskih pravila. Akcioni plan za transparentnost ima za cilj da grupiše glavne odgovornosti opština na osnovu ove zakonske regulative, da služi kao okvirni dokument na duži vremenski period.

AKCIONI PLAN ZA TRANSPARETNOST

Opštinski akcioni plan za transparentnost ima za cilj da javnosti omogući lak pristup praćenju i sprovođenju politika od strane opštinskih organa, uključujući pravovremeno informisanje, dostupne podatke, objavljivanje svih normativnih akata i dokumenata od javnog interesa, kao i povećanje mogućnosti za građane učešće u procesima donošenja odluka.

Administrativno uputstvo br. 2020/03 o transparentnosti u opštinama utvrđuje obavezu opština da izrade četvorogodišnji (4) akcioni plan za transparentnost. Ovaj plan je obavezan da uključi akcije koje promovišu: sastanke Skupštine opštine; Odbore; javne sastanke; konsultativne sastanke o nacrtima projekata; transparentnost u planiranju i korišćenju opštinskog budžeta; brz pristup uslugama; transparentne procedure nabavke; procedure zapošljavanja; ažuriranje dnevnih aktivnosti na zvaničnoj web stranici opštine; aktivno uključivanje građana u donošenje odluka itd.

Akcioni plan za transparentnost omogućava:

- Povezivanje planiranja sa informacionim sistemima kako bi pretpostavke organa uprave tokom razvoja politike bile utvrđene i legitimisane;
- Aktivno i kontinuirano uključivanje građana i civilnog društva;
- Rezultati rada opština treba da budu merljivi, kvalitetni i u funkciji opšteg interesa građana.

Akcioni plan za transparentnost na poseban način će uticati na:

- Opština treba da pravovremeno identifikuje prioritete za koje su potrebne informacije kao i uključenost građana ili interesnih grupa;
- Opština treba da identifikuje metode, sredstva i tehnike za konsultaciju građana i njihovo uključivanje;
- Opština treba da izbegava prakse izrade dokumenata bez jasnih informacija i po primamljivim troškovima,

- Stvaranje unutrašnje transparentne sredine i odgovornosti, podstičući zajedničku odgovornost celokupnog osoblja u procesu razvoja, sprovođenja i monitorisanju politika;
- Održavanje doslednog sistema sa svim interesnim stranama radi obezbeđenja saglasnosti sa zahtevima i pravnim standardima;
- Uticaj na ponašanje zaposlenih u opštini kako bi preduzete mere demonstrirali integritet i zakonitost;

Sprovođenje Akcionog plana za transparentnost će se kontinuirano pratiti od strane relevantnih mehanizama i periodično će se revidirati u skladu sa aktivnostima opštine. Plan će jasno rezimirati transparentnost opštinskih organa, objavljivanje podzakonskih akata, opštinskih propisa-uredbi, strateških dokumenata, odluka gradonačelnika, najave aktivnosti skupštine opštine, javnih sastanaka, transparentnost budžeta, javne nabavke, sprovođenje standarda konsultacija, pristup javnim dokumentima i itd.

Transparentnost kao načelo dobrog vladanja

Demokratski funkcionalni sistem, informisanje i uključenost su životni segmenti javne administracije. Transparentnost je glavna komponenta demokratskog vladanja koja zahteva širok-prsten institucionalnih delatnosti kao i procesu izrade politika tako i u fazi sprovođenja i izveštavanja. Značaj transparentnosti utiče u mnogobrojne aspekte, uključujući ekonomsku, i finansijsku održivost, dobro vladanje kao i opšti sistem državne administracije. Načelo javnosti i transparentnosti, smatraju se kao uslov da svako ima pravo da sazna o razlozima donošenja određene odluke ili aktivnosti administracije. Putem ovog načela se omogućava otvorenost ili transparentnost administracije pred društvom, informisanje o njenom radu trebe da bude na razne načine i obime, načelo koji se može ograničiti samo u posebnim slučajeve u oviru zakonodavsnosti svake države. Biti otvoren i transparentan su takođe potrebni instrumenti za pravnu državu, ravnopravnost pred zakonom i odgovornost. Kao generalno pravilo, ponašanje javne administracije treba da bude transparentna, međutim, lični podaci ne bi trebalo biti dostupni trećim strankama.

Transparentnost je jedno od najvažnijih pitanja u procesu demokratizacije država i dobrog upravljanja. Ovo je omogućeno mehanizmima i inicijativama otvorene vlade, koji donose prednosti transparentnosti u mnoge aspekte, uključujući: bolje upravljanje, bolje donošenje odluka, veće poverenje javnosti, smanjenje korupcije i efikasnije javne usluge. Transparentnost obuhvata pravila o pravima kreiranja, čuvanja, pristupa i obrade informacija, koje se mogu koristiti tokom procesa donošenja odluka, ali i za opšte informacione potrebe. Štaviše, u širem smislu,

transparentnost nije samo informacija, već uključuje niz procesa i akcija zasnovanih na: informisanju, komunikaciji, učešću, angažovanju konsenzusa za rešavanje pitanja, izveštavanje i odgovornost.

Pravni okvir transparentnosti

U saglasnosti sa kosovskim Ustavom, odobreni su veći broj podzakonskih i zakonskih akat, koji regulišu oblast transparentnosti. Zakon o lokalnoj samoupravi je odobren od strane Skupštine Republike Kosovo 2008. godine, i spada u grupu zakona od vitalnosti za državu. Sadržaj ovog zakona odražava načela Evropske povelje o lokalnoj samoupravi predviđajući posebne mehanizme za informisanje, učešće i predstavljnje građanskih prava u posebnosti prava nevećinskih zajednica. Ovim zakonom je utvrđeno da Skupština opštine usvaja Pravilnik koji promovise transparentnost zakonodavnih, izvršnih i administrativnih organa opštine, povećavajući učešće javnosti u donošenju odluka na lokalnom nivou olakšavajući pristup na službene dokumente opštine. Pored ostalog, na jednoj strani utvrđene su procedure sprovođenja brojnih pravnih instituta za transparentnost, imenovani su odgovorni službenici, oblici i tehnike transparentnosti, kao i rokovi procedura Generalno, zakonski okvir regulise obaveze organa državne administracije u oblasti transparentnosti, a posebno organa vlasti, kroz sledeće akte:

- Zakon br.03/L-040 o lokalnoj samoupravi;
- Zakon br. 06/L-081 o pristupu u javna dokumenta;
- Zakon br.03/L-172 o zaštiti ličnih podataka;
- Zakon br 03/L-178 po klasifikaciji informacija i utvrđivanje bezbednosti;
- Zakon br. 05/L-031 o opštem administrativnom postupku;

- Uredba VRK-a br. 27/2018 o službi vlade za komunikaciju sa javnošću
- Uredba br. 04./2012 o službenoj evidenciji zahteva za pristup u javna dokumenta;
- Uredba VRK-a br. 05/2016 o minimalnim standardima postupka javne konsultacije;
- Uredba br. 02/2012/MF o tarifama za pristup u javna dokumenta;
- Uredba br. 01/2012 o kodeksu ponašanja za službenike za komunikaciju sa javnošću

- Administrativno uputstvo (MALS-a) br.03/2020 o transparentnosti u opštinama;
- Administrativno uputstvo (MALS-a) br.06/2018 o minimalnim standardima postupka javne konsultacije u opštinama;
- Administrativno uputstvo (MALS-a) br. 01/2019 o minitorisanju Skupština opština kroz opremu informativne tehnologije "Teleprisustvo";
- Administrativno uputstvo (MALS-a) br.03/2018 o funkcionisanju uslužnih centara za građane u opštini;

- Administrativno uputstvo br.01/2015 o šzubenim web stranicama javnih institucija;
- Administrativno uputstvo (MALS-a) br.03/2013 o postupku izrade i objavljivanja opštinskih akata;
- Administrativno uputstvo (MALS-a) br.01/2016 o postupku osnivanja, organizovanja i nadležnosti konsultativnih odbora u opštinama;

Akti opština:

- Statut opštine;
- Opštinski pravilnik za transparentnost;
- Drugi podzakonski i zakonaki akti koji se odnose na oblast transparentnosti.

Strateški pristup za osnaživanje transparentnosti

Na centralnom nivou izrađene su mnogobrojne strategije koje predviđaju reformu državne administracije. Jmeđu glavnim strategijama dobrog vladanja, transparentnosti, odgovornosti i integrisanja u administrativnim institucijama su:

- Nacionalna strategij za razvoj, period 2016-2021;
- Strategija za lokalnu samoupravu, period 2016-2026;
- Strategija za dobro regulisanje, period 2017-2021;
- Strategija za poboljšanje planiranja i koordinisanja politika, period 2017-2021;
- Strategija za ujedinjenje sa civilnim društvom, period 2019-2023;
- Agenda za evropske reforme;
- Nacionalni program za sprovođenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (NPPSSP-a)
- druge sektorijalne strategije.

Poseban dokument sa uticajem na opštinsku transparentnost je Strategija za lokalnu samoupravu za period 2016-2026. Ova strategija ima pet (5) glavnih ciljeva putem kojih se utvrđuju srednjoročni i dugoročni ciljevi razvoja lokalne samouprave na Kosovu. *U svom trećem cilju, strategija predviđa jačanje partnerstva između lokalne uprave, civilnog društva i poslovnih subjekata radi stvaranja aktivnog i sveobuhvatnog građanstva.* Bna osnovu identifikovanih problema, u akcionom planu ove strategije, predviđaju se konkretne aktivnosti koje uključuju razvoj efikasnih politika u cilju podsticanja uključenosti građana, odnosno:

- lokalne politike za podsticanje građanskog aktivizma;
- politike za podsticanje dobrovoljnosti studenata i učenika;
- politike za funkcionaiciju omladinskih centara u selima;
- politike za funkcionalizaciju seoskih saveta;
- politike za uključenosti i angažovanost penzionera u javnom životu;
- politike za angažovanost osoba sa ograničenim sposobnostima (invaliditetom);

- politike za podsticanje učešća žena kao i nezaštićenih društvenih kategorija;
- lokalne politike za postupanje sa decom sa ulice;
- lokalne politike za stvaranje društvenih, ekonomskih, omladinskih, sportskih i kulturnih mreža.¹

Strategija takođe predviđa konkretne mere u stvaranju platformi koje jačaju transparentnost, posebno putem e-uprave. E-uprava svakako olakšava komunikaciju između zainteresovanih strana sa javnim vlastima, dok jača administraciju kroz: uštedu vremena u pružanju usluga, smanjenje operativnih troškova, povećanje efikasnosti, očuvanje institucionalne memorije i povećanje odgovornosti. Druge strategije na nivou zemlje takođe pružaju višedimenzionalni pristup intervenciji u politikama transparentnosti. Brojni ciljevi koji imaju za cilj stvaranje sveobuhvatnog i dobro osmišljenog sistema u pripremi politike navedeni su u Strategiji bolje regulative 2017-2021. Glavne preporuke date u ovoj strategiji naglašavaju potrebu za:

- izradu pravilnika zasnovanih na dokazima, analizama i konsultacijama;
- daljem poboljšanju komunikacije tokom postupka razvoja politika tokom faze njihovog sprovođenja;
- usvajanju pravilnika i politika od strane Vlade, kako bi komunikacija omogućila i obezbedila da interesne grupe obaveštavaju o pravima, mogućnostima i obavezama;
- stvaranju plana o komunikaciji kroz razvijanje komunikacionih planova o prioritarnim politikama, koja ostaje kao kontinuirani izazov;
- uspostavljanju *online-platforame za javne konsultacije* (poseban cilj), kao i
- sprovođenje standardnih pravila javne konsultacije.

Pored toga, Strategija za poboljšanje planiranja i koordinisanja politika na Kosovu 2017-2021, iziskuje potrebu za:

- povezanost sektorijalnih strateških dokumenata sa nacionalnom strategijom za razvoj;
- povezanost politika sa Nacionalnim programom za sprovođenje Strategije za stabilizaciju i pridruživanje;
- sprovođenje sektorijalnih strategija;
- unapređenje koordinacije tokom izrade politika sa svim učesnicima,
- regulisanje vremenskih rokova tokom međuministarskih i javnih konsultacija zbog toga što su iste kraće i ne dozvoljavaju pružanje efikasnog doprinosa od strane civilnog društva.
- intervencije u planiranim reformama uključujući konsultaciju sa unutrašnjim i vanjskim strankama od interesa.

¹ Vlada Republike Kosovo: "Strategija za lokalnu samoupravu 2016-2026", Priština 2016. godine, str. 32

Evropska komisija tokom godina putem Izveštaja o napretku, identifikovalo je nedostake u oblasti transparentnosti poređajući ključne probleme. Ali u nekim slučajevima i dostignuća. Na osnovu rezultata izveštaja Evropske komisije za Kosovo u 2018. godini, primećuju se nedostaci u:

- odobrenju nacrt-projekata od strane Skupštine Kosovo bez konsultacije sa ciljanim grupama zbog ubrzanih procedura;
- nižem stepenu prelaska dokumenata na javnu raspravu (samo 21% dokumenata su bili podležni javnoj raspravi);
- nižem stepenu reagovanja civilnog društva i uključenosti javnosti u odlučivanju;
- u napretku koji je evidentiran sa stupanjem na snagu dve uredbe: Uredbe o standardima javne konsultacije i Uredbe o finansiranju NVO-a”.

Stoga, takve mere reagovanja su značajne iz činjenice jer poboljšaju komunikaciju sa građanima, stvaraju prostor za održivo kreiranje politike, njihovo efikasno sprovođenje kao i ispunjavanje obaveza Kosova u odnosu sa zahtevanim kriterijumima od strane Evropske unije.

Pravni mehanizmi za učešće i sprovođenje načela transparentnosti

Lokalna uprava na Kosovu silovito promoviše načela transparentnosti, odgovornosti i uključenost građana u odlučivanju. Prvi i najjednostavniji način u čemu transparentnost može pomoći u pružanju nepristrasnosti je omogućavajući javnosti da odigra značajnu ulogu u garantovanju da će se pravila poštovati na pravedan i koraktan način. Građani, su bliži državi samo kroz organe lokalne uprave. Opštine su najbliža adresa za traženje usluga i izvori se distribuiraju (dele) na pravedan način, ravnopravan i u skladu njihovim sistematskim zahtevima.

Veliki broj prikupljenih poreza i taksa iz države, dele se opštinama za obavljanje zakosnkih ovlašćenja. Takse za koje građani plaćaju na periodičnoj osnovi, su sopstveni prihodi opština koji se troše za pružanje usluga. Planiranje troškova se obavlja kroz opštinski budžet, koji je glavni godišnji dokument koji prikuplja sve investicione projekte od javnog interesa. Tokom pripremanja budžeta, opštine sa zakonski obavezju da održavaju konsultacije sa građanima, poslovnim subjektima, interesnim grupama i civilnom društvom. Stoga, dobro vladanje opštine zauzelo bi mesto samo ako planiranje budžetskih sredstava, novih politika, njihovo trošenje i način raspodele javnih investicija dobilo bi podršku i mišljenje građana kroz različite oblike njihovog neposrednog učešća.

Kako bi transparentnost bio deo političkog kreiranja na lokalnom nivou, Zakon o lokalnoj samoupravi odredio je veliki broj pravnih instrumenata za učešće građana u javnom životu putem:

- sveobuhvatnih javnih sastanaka sa građanima;

- konsultacije za projekte i dokumenata politika;
- informisanja i konsultacije kroz e-vladanje;
- saradnje sa civilnim društvom;
- prava na pristup na javna dokumenta.
- konsultativnih odbora;
- građanskih inicijativa, peticija i lokalnih referenduma;

Svi ovi oblici imaju svoj pravni, procesni osnov, sredstva i oblike svog sprovođenja. Njihov efekat na unapređenje lokalne uprave vidi se kroz povećanu transparentnost, stvaranje aktivnog građanstva i jačanje socijalnog dijaloga. Iako brojne, njihova primena varira od opštine do opštine, o čemu svedoče i brojni statistički podaci iz izveštaja monitorisanja javnih i nejavnih institucija. Takođe, nisu svi primenljivi iz pravnih razloga, ali i praktičnih.

Ciljevi akcionog plana za transparentnost

Glavni cilj Akcionog plana za opštinsku transparentnost je *“da obezbedi otvoreno-transparentno vladanje za građane u procesu planiranja i razvoja politika, kao i transparentno vladanje i odgovornost”*.

Posebni ciljevi su:

- obezbeđivanje jasnog okvira za organizovano planiranje gde se utvrđuju uloge svih učesnika odgovornih za opštinsku transparentnost.
- osnaživanje lokalnih mehanizama neposredne demokratije u cilju stvaranja javnosti zainteresovane za javna pitanja;
- unapređenje informativnih mehanizama kako bi se građani čuli i podsticali za aktivnost u odlučujućim procesima.
- uspostavljanje efikasnog sistema upravljanja, u kojem je glavno načelo za izradu politika osnova informacija.
- izgradnja dobronamernog partnerstva sa civilnim društvom u svim fazama upravljanja opštinskih tela.

Razvojna faza Akcionog plana za opštinsku transparentnost

Razvoj nacrt-Akcionog plana za transparentnost je sačinjen od nekoliko faza kao u nastavku:

- 1) **Preliminarna-prethodna faza** – Gradonačelnik opštine osniva radnu grupu. Sastav radne grupe treba da bude multisektorski i da je vodi Kancelarija za javno komuniciranje u saradnji sa pravnom kancelarijom opštine. Postupci izrade se sprovode u skladu sa pravilima koja su na snazi za postupke izrade opštinskih akata.
- 2) **Faza ocenjivanja prioriteta** – tokom ove faze, predsedavajući Skupštine opštine zajedno sa radnom grupom analizira prikupljenu dokumentaciju (zakonski i podzakonski akti koji se primenjuju na rad opštinske uprave; strateški dokumenti opštine na osnovu kojih se očekuje izrada pravnih akata opštine, opštinski planovi, dokumenti i na osnovu analize postojećeg stanja i kratkoročnih, srednjoročnih i dugoročnih planova treba odrediti prioritete i napraviti spisak za svaku aktivnost.
- 3) **Faza utvrđivanja aktivnosti i predloženja mera** – ova faza obuhvata kategorizaciju prioriteta prema razvojnim fazama, raspoređivanje aktivnosti, metoda i sredstava, vremenske rokove, organe/odgovorne službenike i finansijski iznos.
- 4) **Faza monitorisanja i izveštavanja Akcionog plana za transparentnost** - obuhvata monitorisanje, registrovanje i redovno izveštavanje aktivnosti koje se obavljaju prema akcionom planu za transparentnost. Izveštavanje omogućava da prikupljene informacije koriste u donošenju odluka koje poboljšavaju sprovođenje ciljeva plana za transparentnost. Predsedavajući radne grupe učestvuje u radnoj grupi za izradu godišnjeg plana opštine.

Metodologija ocenjivanja i utvrđivanje aktivnosti transparentnosti

Ocenjivanje aktivnosti transparentnosti podrazumeva raspoređivanje aktivnosti u planu prema prioritetima, dajući mogućnost da opština bude transparentna i u saradnji sa građanima u tri ključne faze upravljanja kao u nastavku:

- 1) Planiranju
- 2) Sprovođenju-primeni
- 3) Izveštavanju.

Prioriteti se određuju uzimajući u obzir značaj procesa, i to: prirodu aktivnosti koju treba da preduzme nadležni organ opštine; vrste dokumenata politike za koje je potrebno učešće građana; obim pravnih akata planiranih za izradu; njihov ekonomski i društveni uticaj; finansijska težina predložene politike; period delovanja; geografska širina; itd.

Nakon određivanja aktivnosti, Radna grupa utvrđuje prioritete i metode delovanja koji treba da budu sastavni deo akcionog plana, i koji su različiti zavisno od navedene faze upravljanja.

Monitorisanje sprovođenja Plana transparentnosti

Sprovođenje Akcionog plana za transparentnost će se kontinuirano pratiti uz pomoć relevantnih mehanizama, periodično će se revidirati i ažurirati u skladu sa relevantnim normativnim, institucionalnim, proceduralnim i kadrovskim razvojem u unutrašnjem i vanjskom okruženju opštine.

Kontinuirano praćenje sprovođenja je važno kako bi se obezbedilo da su predviđene mere efikasne i da utiču na kvalitet kreiranja politike, kao preduslov za legitimnost procesa donošenja odluka.

Monitorisanje, takođe, treba da utvrdi da li su primenjene mere proizvele planirane efekte, dovele do kvalitetnog, efikasnog i efektivnog, isplativog i pristupačnog donošenja odluka.

Redovno izveštavanje obezbeđuje da se realizacija Plana odvija u skladu sa planom i da se ostvare planirani rezultati.

U cilju obezbeđivanja sprovođenja Akcionog plana za transparentnost, uspostavljaju se mehanizmi za monitorisanje i izveštavanje ovog plana kao u nastavku:

Radna grupa - imenuje se odlukom gradonačelnika opštine i odgovoran je za:

- izradu Lokalno akcionog plana za transparentnost;
- Radna grupa je istovremeno i ponuđač za sprovođenje plana i garantuje da na periodičnoj osnovi Godišnji plan rada opštine nadovezje sa aktivnostima i merama određenim u godišnjem akcionom planu za transparentnost;
- Predsedavajući radne grupe učestvuje u radnoj grupi za izradu Godišnjeg plana o radu opštine,

- predlaže potrebne mere za potpuno sprovođenje mera u Akcionom planu za transparentnost;
- monitoriše sprovođenju mera za poboljšanje transparentnosti;
- izveštava kod gradonačelnika opštine o sprovođenju Akcionog plana za transparentnost;

Akcionni plan za transparentnost opština

Ciljevi	Aktivnosti	Pokazatelji merjenja	Vremenski rok	Jednina/odgovorno lice	Način obaveštavanja / primene	Referentni dokumenti	Kolona za izveštavanje
Transparentnost opštinskih skupština							
Redovno informisanje građana i interesnih grupa o aktivnostima Skupštine opštine i odbora	Objavlivanje oglasa, obezbeđivanje potrebnog materijala, prostora za učešće javnosti i predstavnika štampanih/elektronskih medija na sednicama Skupštine opštine i odbora	1) Broj objavljenih saopštenja na službenim jezicima za skupštinsku sednicu na zvaničnoj web stranici opštine, 2) Broj objavljenih saopštenja na službenim jezicima za sastanke odbora na zvaničnoj web stranici opštine	1) Obaveštenje sedam (7) radnih dana pre održavanja redovnih sednica Skupštine opštine; 2) Obaveštenje tri (3) radna dana pre održavanja vanredne sednice; 3) Poziv u toku dana za urgentne sednice	Predsedavajući skupštine opštine	Putem službene web stranice opštine; Javnih obaveštenja; Puten različitih oblika informacija.	- Zakon br. 03/L-040 o lokalnoj samoupravi; Administrativno uputstvo MALS-a br.03/2020 o transparentnosti u opštinama; - Statut; opštine; - Opštinska uredba o transparentnosti,	
	Prenos sednica Skupština opština u optimalnom vremenu,	Broj direktno prenošenih sednica Skupština opština,	U kontinuitetu	Skupštinski sekretarijat; IT službenik; Kancelarija informisanja;	Putem službene web stranice opštine, društvenih mreža; Youtube;	- Zakon br. 03/L-040 o lokalnoj samoupravi; Administrativno uputstvo MALS-a br.03/2020 o transparentnosti u opštinama;	

	Objavljivanje profila članova Skupština opština	Biografija članova Skupštine opštine i podaci za kontaktiranje, objavljeni na web stranici opštine;	Povodom preuzimanja mandata;	Kancelarija za informisanje, Skupštinski sekretarijat	Web stranica opštine	Administrativno uputstvo MALS-a br. 01/2015 o službenim web stranica javnih institucija
	Objavljivanje podataka o sastavu odbora Skupština opština i njihova funkcija	1) Podaci o predstavnicima u odborima objavljeni; 2) Odluke o uspostavljanju odbora-objavljene; 3)Odgovornosti odbora-opisani na web stranicama opština	Prema vremenu uspostavljanja i funkcionalizacije;	Kancelarija za informisanje, Skupštinski sekretarijat	Web stranica opštine	Administrativno uputstvo MALS-a br. 01/2015 o službenim web stranica javnih institucija
Transparentnost gradonačelnika opštine / javno informisanje						
	Objavljivanje akata gradonačelnika opštine	Spisak odobrenih akata-objavljen	U kontinuitetu	Kancelarija za informisanje; Kancelarija gradonačelnika	Web stranica opštine	Administrativno uputstvo MALS-a br.03/2020 o transparentnosti u opštinama;
Uključenost građan au kreiranju politika	Rano uključivanje javnosti u proces planiranja	Nacrt-Plana izvršne vlasti za narednu kalendarsku godinu-objavljen na web stranici opštine za građane	Do kraja decembra	Kancelarija za informisanje; Kancelarija gradonačelnika;	Opštinska web stranica; Vladina platforma za javne konsultacije; razni oblici	Administrativno uputstvo MALS-a br.03/2020 o transparentnosti u opštinama; Administrativno uputstvo MALS-a

						<p>Broj drugih konsultativnih sastanaka u okviru naselja, naseljenih mesta i lokacija.</p>	
	<p>Zakon br. 03/L-040 o lokalnoj samoupravi;</p> <p>Administrativno uputstvo MALS-a br.03/2020 o transparentnosti u opštinama;</p>	<p>Obaveštenje putem opštinske web stranice;</p> <p>Upotreba online platformi za komuniciranje;</p> <p>Neposredni direktni sastanci;</p>	<p>Kancelarija za informisanje;</p> <p>Kancelarija gradonačelnika;</p>	<p>Objavljeno obaveštenje o sastanku pre 14 dana na službenim jezicima</p>	<p>Broj sastanaka za koje je ispunjen uslov o obaveštenju u roku od 14 dana i n aslužbenim jezicima;</p> <p>Broj sastanaka za koje se identifikuju zahtevi i preporuke javnosti i objavljuju na zvaničnom sajtu opštine, u roku od 15 dana po završetku sastanka.</p>		

	Razmatranje zahteva, inicijativa i peticija građana	<p>1) Broj podnošenih građanskih inicijativa, peticija i zahteva kod gradonačelnika opštine;</p> <p>2) Broj razmatranih inicijativa, zahteva i peticija građana unutar 60 dana;</p> <p>3) Broj objavljenih obaveštenja o zahtevima, inicijativama i peticijama građana unutar 15 dana</p>	U kontinuitetu	Gradonačelnik opštine; Skupština opštine,	Administrativno uputstvo MALS-a br.03/2020 o transparentnosti u opštinama;
	Uspostavljanje konsultativnih odbora	<p>Broj podnošenih zahteva za uspostavljanje odbora;</p> <p>Broj uspostavljenih konsultativnih odbora;</p>	Po podnošenju zahteva ili povodom završetka mandata odbora	Skupština opštine	Administrativno Uputstvo br. 01/2016 o postupku uspostavljanja, organizovanju i nadležnosti konsultativnih odbora u opštinama
Podsticanje građana za učešće na raspravama o budžetu	Održavanje sastanka sa građanima o Srednjoročnom okviru budžeta	Broj održanih sastanaka sa građanima o SOB-u	Pre 30. jula	Gradonačelnik opštine Opštinske uprave	Administrativno uputstvo MALS-a br. 06/2018 o minimalnim standardima

					Direktni sastanci; Pismene konsultacije; Elektronske konsultacije, Vladina elektronska platforma za javne konsultacije; Drugi oblici, utvrđeni u članu 10, Administrativnog uputstva o minimalnim standardima javne konsultacije;	javne konsultacije u opštinama. Administrativno uputstvo MALS-a br.03/2020 o transparentnosti u opštinama	
Objavljivanje SOB-a	SOB- Objavljena web stranici opštine	Nakon odobrenja u Skupštini opštine	Kancelarija za informisanje; Kancelarija gradonačelnika	Web stranica opštine			
Održavanje javnih konsultacija sa građanima o nacrtu budžeta	Održane javne konsultacije sa građanima o nacrtu budžeta	Pre 1.septembra	Gradonačelnik opštine/opštinske uprave	Objavljivanje putem opštinske web stranice ili drugih oblika obaveštenja	Administrativno uputstvo MALS-a br. 06/2018 o minimalnim standardima javne konsultacije u opštinama.		

	<p>Rasprava Izveštaja gradonačelnika u Skupštini opštine</p>	<p>Predstavljeni izveštaji za raspravu u SO-u</p>	<p>Jednom u šest meseci ili kada se zahteva od Skupštine opštine</p>	<p>Gradonačelnik opštine; Izvršna vlast;</p>	<p>Uključivanje u dnevni red, Rasprava u Skupštini opštine</p>	<p>Zakon br. 03/L-040 o lokalnoj samoupravi;</p>	
<p>Povećanje transparentnosti i odgovornosti izvršne vlasti/gradonačelnik a opštine</p>	<p>Dostavljanje tromesečnih finansijskih izveštaja u SO-u i njihovo objavljivanje na web stranici opštine</p>	<p>1) Podnošeni izveštaji na raspravu u SO-u; 2) Objavljeni su izveštaji na web stranicama opštine</p>	<p>1) 4. Tromesečje pre 31. januara; 2) Prvo tromesečje pre 30. aprila; 3) Drugo tromesečje pre 31. jula; 4) Treće tromesečje pre 31. oktobra</p>	<p>Gradonačelnik opštine; Izvršna vlast</p>	<p>Uključivanje u dnevni red, Rasprava u Skupštini opštine, Objavljivanje na web stranici opštine</p>	<p>Zakon br.03/L-048 o upravljanu javnim finansijsma i odgovornosti Zakon br. 03/L-040 o lokalnoj samoupravi , Zakon br. 03/L-040 o lokalnoj samoupravi; Administrativno uputstvo MALS-a br.03/2020 o transparentnosti u opštinama</p>	
	<p>Objavljivanje konačnog finansijskog izveštaja</p>	<p>Izveštaj je objavljen</p>	<p>Jnakasnije do 31. Marta svake kalendarske godine</p>	<p>Gradonačelnik opštine; Izvršna vlast</p>	<p>Službena web stranica opštine</p>	<p>O upravljanu sa javnim finansijama i odgovornosti</p>	
	<p>Publikimi i listës se subjekteve përfituese nga kategoria e subvencioneve</p>	<p>Lista e përfituesve të subvencioneve, e publikuar;</p>	<p>Pas miratimit të listës nga ana komisionit vlerësues</p>	<p>Izvršna vlast Relevantna</p>	<p>Službena web stranica opštine; ostale socijalne platforme</p>	<p>Administrativno uputstvo MALS-a br.03/2020 o transparentnosti u opštinama</p>	

	<p>Rasprava izveštaja Nacionalne kancelarije za reviziju u SO-u</p>	<p>Izveštaj je uključen u dnevni red i razmatran je od strane SO-a</p>	<p>Nakon objavljivanja od strane Nacionalne kancelarije za reviziju (NKR)</p>	<p>Predsedavajući skupštine opštine Gradonačelnik opštine</p>	<p>Uključivanje u dnevni red, Rasprava u Skupštini opštine, Objavljena na web stranici opštine</p>	<p>Administrativno uputstvo MALS-a br.03/2020 o transparentnosti u opštinama</p>	
	<p>Objavljivanje plana nabavke za fiskalnu godinu.</p>	<p>Plan javne nabavke objavljen je na web stranici opštine</p>	<p>Nakon odobrenja i objavljivanja godišnjeg zakona o budžetskim raspodelama</p>	<p>Izvršna vlast Kancelarija za nabavku</p>	<p>Web stranica opštine</p>	<p>Administrativno uputstvo MALS-a br.03/2020 o transparentnosti u opštinama</p>	
<p>Obezbeđivanje transparentnosti u postupcima javne nabavke</p>	<p>Objavljivanje godišnjeg izveštaja sprovođenja plana za javnu nabavku</p>	<p>Plan javne nabavke objavljen</p>	<p>Najkasnije do 31. Januara za prethodnu godinu</p>	<p>Kancelarija za informisanje u saradnji sa kancelarijom za javnu nabavku</p>	<p>Web stranica opštine</p>	<p>Zakon o javnoj nabavci; Administrativno uputstvo MALS-a o održavanju elektronskih web stranica javnih institucija; Operativno uputstvo o javnoj nabavci; Administrativno uputstvo MALS-a br.03/2020 o transparentnosti</p>	
	<p>Objavljivanje svih aktivnosti javne nabavke na web stranici opštine</p>	<p>Broj aktivnosti javne nabavke-objavljen na web stranici opštine</p>	<p>U kontinuitetu</p>	<p>Kancelarija za informisanje u saradnji sa kancelarijom za javnu nabavku</p>	<p>Web stranica opštine; E-nabavka</p>	<p>Zakon o javnoj nabavci; Administrativno uputstvo MALS-a o održavanju</p>	

							elektronskih web stranica javnih institucija; Operativno uputstvo o javnoj nabavi; Administrativno uputstvo MALS-a br.03/2020 o transparentnosti u opštinama
			Gradonačelnik opštine				Administrativno uputstvo MALS-a br. 06/2018 o minimalnim standardima javne konsultacije u opštinama
Unapređenje kvaliteta dokumenata i akata opštinske politike kroz primenu minimalnih standarda javnih konsultacija na lokalnom nivou			Odgovorni službenik za javnu konsultaciju, imenovan odlukom gradonačelnika opštine	Mesec maj za narednu godinu			Administrativno uputstvo MALS-a br. 06/2018 o minimalnim standardima javne konsultacije u opštinama
	Uspostavljanje odgovornih opštinskih struktura za kooordinisanje i sprovođenje minimalnih standarda javne konsultacije	Odgovorni službenik za javnu konsultaciju, imenovan odlukom gradonačelnika opštine	Poseban plan je objavljen na web stranici opštine				
	Priprema posebnog plana za sve predloge podzakonskih akata i lokne politike koje se podvrgavaju postupku konsultacije tokom godine						Uključivanje aktivnosti godišnjeg plana o radu opštine u posebnom planu za konsultacije
	Pravovremeno informisanje o dokumentima, projektima, načinima, oblicima, mestu i rokovima javne konsultacije.	1. Broj dokumenata/akata za koje se zahteva javna konsultacija; 2) Broj objavljenih obaveštenja za javne konsultacije; 3) Priloženje nacrtu-predloga, dokument konsultacije koji sadrži rokove		Najmanje osam (8) i najviše četrnaest (14) dana			Administrativno uputstvo MALS-a br. 06/2018 o minimalnim standardima javne konsultacije u opštinama;
							Web stranica opštine; Društvene mreže; Lokalne medije i ostalo.

	Redovna rasprava zahteva za pristup u službena dokumenta	1) Broj podnošenih zahteva od strane stranaka; 2) Broj razmatranih zahteva na koje su stranek dobile odgovore	Sedam (7) dana od dana prijema zahteva od strane podnosioca	Kancelarija za informisanje /odgovorni službenik za pristup u službena dokumenta; Centar za uslugu građana Jedinica odgovorna za pružanje pristupa	Objavlivanje dokumentacije za konsultacije na web stranici opštine i vladaj platformi za javne konsultacije.	Zakon br.06/L-081 o pristupu na službena dokumenta	
Potpuna garancija prava za pristup u službena dokumentai	Održavanje službene evidencije u obliku registra ili slično tome, uporedo sa zahtevim, aktivnostima, postupcima i odlukama u vezi sa realizacijom prva fizičkih i pravnih lica za pristup u službena dokumenta.	Registar sa službenim podacima, ažuriran i objavljen;	Ažurira se svaka tri meseca	Kancelarija za informisanje /odgovorni službenik za pristup u službena dokumenta	Web stranica opštine	Zakon br.06/L-081 o pristupu na službena dokumenta,	

<p>Ispunjavanje kriterijuma službene web stranic opštine i olakšavanje usluga i redovno obaveštavanje građana.</p>	<p>Izrada i objavljivanje izveštaja o pristupu u javna dokumenta</p>	<p>1) Izrađen je godišnji izveštaj i dostavljen je Agenciji za informisanje i privatnost; 2) Izveštaj je objavljen na web stranici opštine</p>	<p>Najkasnije do 31. januara</p>	<p>Odgovorni službenik za pristup u službena dokumenta</p>	<p>Web stranica opštine</p>	<p>Zakon br.06/L-081 o pristupu na službena dokumenta</p>	
	<p>Objavljivanje pounuđenih usluga</p>	<p>1) Broj usluga koje nudi institucija za javnost; 2) Broj postupaka i uslova njihove koristi i obavezan rok za dobijanje odgovora na traženu uslugu objavljenu na službenim jezicima; 3) Detaljan spisak usluga koje ustanova pruža javnosti, kao što su: licence, dozvole, ovlašćenja, sertifikati, potvrde ili druge javne usluge, gde će iste biti uključene i ostalo - objavljena na službenim jezicima</p>	<p>U kontinuitetu</p>	<p>Administrativna uprava Kancelarija za informisanje</p>	<p>Web stranica opštine, Centar za usluge građanima</p>	<p>Administrativno uputstvo MALS-a br. 01/2015 o web stranicama javnih institucija; Administrativno uputstvo MALS-a br.03/2020 o transparentnosti u opštinama,</p>	

	Pružanje elektronskih usluga od strane centra,	Informisanje i pružanje on-line usluga od strane centra.	U kontinuitetu	Direktor administracije/ Centar za usluge građanima	Centar za usluge građanima	Administrativno uputstvo MALS-a br.03/2020 o transparentnosti u opštinama; Administrativno uputstvo MALS-a br. 03/2018 o funkcionisanju centara za usluge građana u opštinama		
		Pružanje usluga za građane kroz E-kioske.						